

Algorytmy numeryczne

Zadanie 1: Sumowanie szeregów potęgowych

Jan Bienias
nr indeksu 238201
Informatyka III (Tester programista), grupa 1

1. Wstęp

Celem zadania jest zaimplementowanie rozwiązania pozwalającego na zsumowanie szeregu potęgowego

e^x przy pomocy funkcji wbudowanej danego (wybranego) języka programowania, znalezienie i określenie dokładności (precyzji) owej funkcji danego (wybranego) języka programowania względem własnej implementacji arytmetycznego sumowania rozwinięcia szeregu z użyciem wzoru na nast. element, grupując elementy od przodu i od tyłu oraz odpowiedź na pytanie, jakie parametry musi przyjąć dana funkcja, by dzięki niej uzyskać możliwie najdokładniejszy względem funkcji wbudowanej wynik.

2. Materiały i metody

Dokładne obliczenia zostały dokonane:

- z użyciem funkcji bibliotecznej `Math.Exp` języka C#
- z użyciem własnej implementacji funkcji liczącej kolejne sumy wyrazów szeregu $S_{n+1} = \frac{x}{n+1} * S_n$
- z użyciem własnej implementacji funkcji liczącej kolejne sumy wyrazów szeregu $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$

Zostały dodatkowo podzielone na:

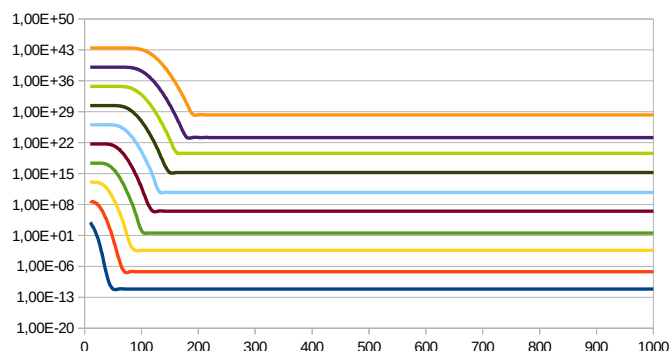
- sumowanie elementów kolejno od przodu,
- sumowanie elementów kolejno od tyłu.

Wszystkie powyższe wartości liczono na zmiennych typu `double`.

3. Wyniki

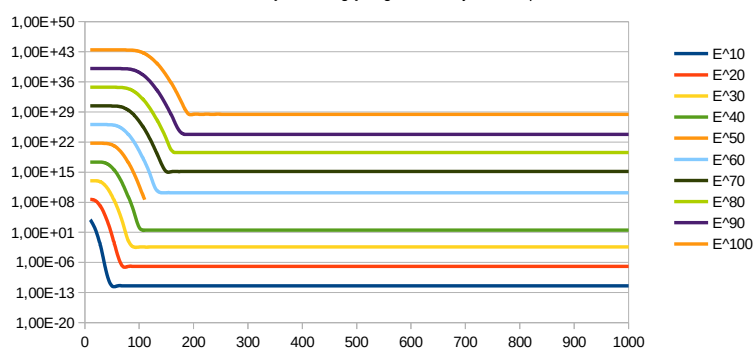
Suma szeregu wyliczona metodą "poprzednika" (od przodu)

Wartości błędów bezwzględnych dla funkcji `Math.Exp`

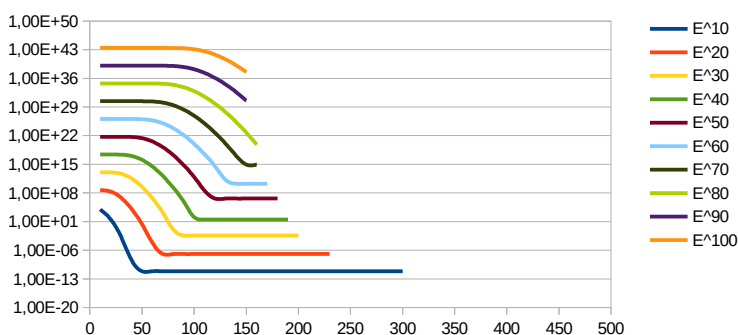
Suma szeregu wyliczona metodą "poprzednika" (od tyłu)

Wartość błędów bezwzględnych dla funkcji `Math.Exp`

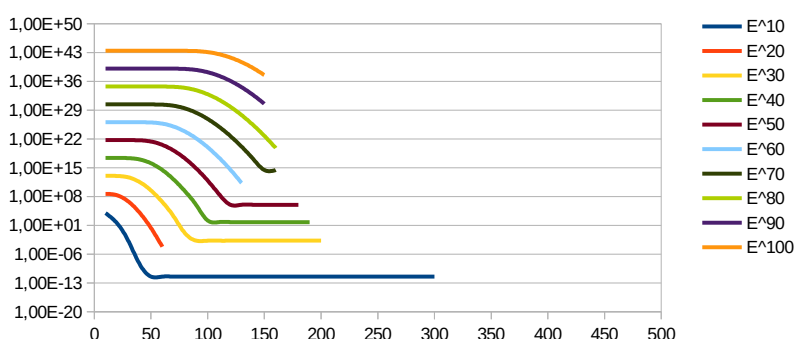
Szereg Taylora (od przodu)

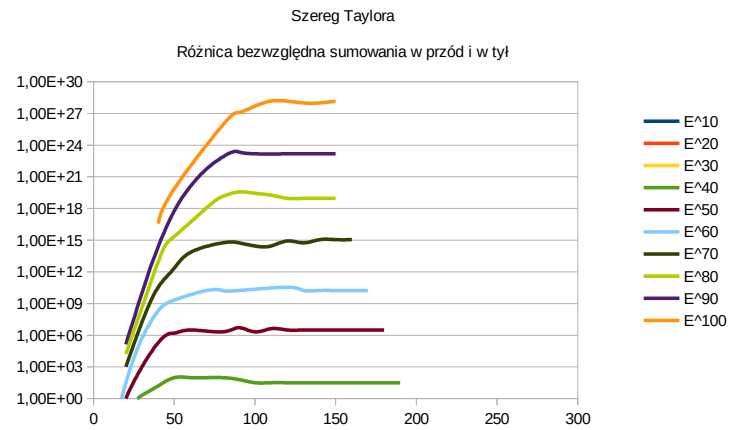
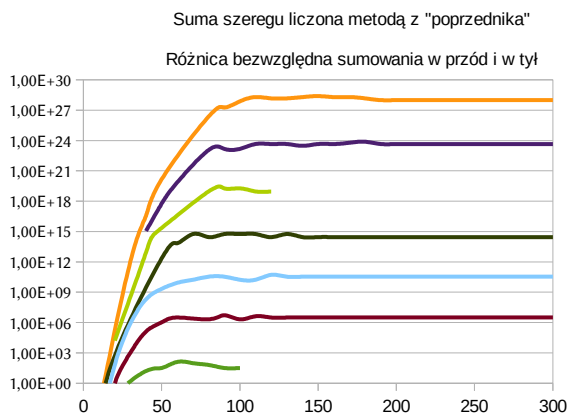
Błąd bezwzględny z wynikiem funkcji `Math.Exp`

Szereg Taylora (od tyłu)

Wartość błędów bezwzględnych dla funkcji `Math.Exp`

Powyższe wykresy przedstawiają obliczenia wykonane dla x w przedziale $[10, 100]$, inkrementowane o 10 oraz n w przedziale $[10, 1000]$, inkrementowane o 10. Puste miejsca na powyższych wykresach oznaczają osiągnięcie wartości niereprezentowalnych **NaN** (lub w przypadku e^{50} na wykresie dot. sumy szeregu wyliczonej metodą „poprzednika” od tyłu – 0).

4. Wnioski

- Ze względu na wykonywanie obliczeń w typie `double` możemy uzyskać przybliżenie do ok. 15 cyfry po przecinku. Ma to bezpośredni wpływ na precyzję wyniku sumowania.
- Sumowanie od tyłu jest dokładniejsze niż sumowanie od przodu, ponieważ dodajemy liczby mniejsze do coraz to większych. Zmienna `double` odrzuca końcowe cyfry mniejszej liczby aby pomieścić najistotniejsze wartości.
- Wartości błędów bezwzględnych między funkcją wbudowaną a funkcjami zaimplementowanymi powtarzają się od pewnego n , co oznacza, że osiągnęliśmy maksymalne możliwe przybliżenie.
- Różnice bezwzględne między metodami liczenia „w przód” i „w tył” obydwu zaimplementowanych funkcji przyjmują bardzo zbliżone wartości.
- Próba implementacji funkcji liczącej kolejne sumy wyrazów szeregu (ze wzoru Taylora), przy użyciu zmiennych typu `double`, nie przyniosła oczekiwanych rezultatów – wartości liczone tą metodą przekraczały zakres już przy $n=[140,300]$, ponieważ funkcja rośnie wykładniczo.